

PK VIII TK 142.2019

SK 87/19

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

W związku ze skargą konstytucyjną M spółki z o.o. z siedzibą w T o zbadanie zgodności:

art. 123 § 2 oraz art. 398²³ § 2 zdanie drugie ustawy z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (aktualny t.j.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1460 ze zm.) z art. 10 ust. 2, art. 31 ust. 3 zdanie ostatnie, art. 32 ust. 2 w zw. z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w zw. z art. 2, art. 45 ust. 1 w zw. z art. 190 ust. 5, art. 190 ust. 5, art. 190 ust. 5 w zw. z art. 2, art. 190 ust. 5 w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

dołączoną do skargi konstytucyjnej M J.

- na podstawie art. 42 pkt 7 oraz art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (t.j.: Dz. U. z 2019 r., poz. 2393) -

przedstawiam następujące dodatkowe stanowisko:

- 1) postępowanie w zakresie badania zgodności art. 123 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (aktualny t.j.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1460 ze zm.) z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP podlega umorzeniu – na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym – ze względu na zbędność wydania orzeczenia;**
- 2) postępowanie w zakresie badania zgodności art. 398²³ § 2 zdanie drugie powołanej w punkcie pierwszym ustawy, w brzmieniu obowiązującym do dnia 6 listopada 2019 r., z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP podlega umorzeniu – na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym – ze względu na zbędność wydania orzeczenia;**
- 3) w pozostałym zakresie postępowanie podlega umorzeniu – na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym – ze względu na niedopuszczalność wydania orzeczenia.**

UZASADNIENIE

M sp. z o.o. z siedzibą w T (dalej: Skarżąca) skierowała do Trybunału Konstytucyjnego skargę konstytucyjną, w której zakwestionowała zgodność:

- 1) art. 117³ ustawy z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (aktualny t.j.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.; dalej: k.p.c.) z art. 2, art. 10 ust. 1, art. 45 ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 2 Konstytucji RP;
- 2) art. 118 § 5, art. 123 § 2 oraz art. 398²³ § 2 zdanie drugie k.p.c. z art. 10 ust. 2, art. 31 ust. 3 zdanie ostatnie, art. 32 ust. 2 w zw. z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w zw. z art. 2, art. 45 ust. 1 w zw. z art. 190 ust. 5, art. 190 ust. 5, art. 190 ust. 5 w zw. z art. 2, art. 190 ust. 5 w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

Skarga konstytucyjna została skierowana na tle następującego stanu faktycznego i prawnego.

Skarżąca złożyła do Sądu Rejonowego w T wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu celem wniesienia skargi konstytucyjnej. Ustanowiony przez ów Sąd pełnomocnik sporządził opinię o braku podstaw do wniesienia skargi. Skarżąca wniosła o zmianę lub ustanowienie nowego pełnomocnika w celu sporządzenia skargi konstytucyjnej.

Sąd Rejonowy w T , postanowieniem z marca 2017 r. o sygn. , oddalił wniosek Skarżącej o zmianę pełnomocnika.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w T , postanowieniem z marca 2017 r. o sygn. , oddalił wniosek Skarżącej o ustanowienie nowego pełnomocnika w celu wniesienia skargi konstytucyjnej.

Sąd Rejonowy w T , postanowieniem z kwietnia 2017 r. o sygn. , oddalił skargę Skarżącej na powyższe postanowienie referendarza sądowego.

Trybunał Konstytucyjny, po wstępnym rozpoznaniu skargi konstytucyjnej, postanowieniem z dnia 17 października 2018 r. o sygn. Ts 128/17, odmówił nadania jej dalszego biegu.

Po rozpoznaniu zażalenia Skarżącej na powyższe postanowienie, Trybunał Konstytucyjny, postanowieniem z dnia 17 grudnia 2019 r. o sygn. Ts 128/17,

uwzględnił zażalenie w zakresie badania zgodności art. 123 § 2 oraz art. 398²³ § 2 zdanie drugie k.p.c. z art. 10 ust. 2, art. 31 ust. 3 zdanie ostatnie, art. 32 ust. 2 w zw. z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w zw. z art. 2, art. 45 ust. 1 w zw. z art. 190 ust. 5, art. 190 ust. 5, art. 190 ust. 5 w zw. z art. 2, art. 190 ust. 5 w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W uzasadnieniu skargi Skarżąca wskazała, iż „(...) zaskarżonymi przepisami prawa ustawodawca naruszył dyspozycję art. 32 ust. 1 Konstytucji albowiem różnej ochronie pozostawił prawo do obrony ubogich (których nie stać na ustanowienie pełnomocnika z wyboru) a odmiennie potraktował prawa osób, których majątek pozwala na opłacenie pełnomocnika z wyboru celem wniesienia skargi konstytucyjnej. Osoba posiadająca środki na ustanowienie pełnomocnika może po prostu wnieść skargę, która zostanie rozpoznana przez Trybunał Konstytucyjny. Osoba uboga, która nie posiada środków na opłacenie pełnomocnika, poddana zostaje formie swoistego rodzaju kontroli przed wniesieniem skargi, która to kontrola dokonana zostaje przez osobę nie mającą statusu właściwego dla skargi konstytucyjnej” (skarga, s. 6-7). W piśmie procesowym z dnia 30 listopada 2017 r., uzupełniającym skargę, Skarżąca wskazała dodatkowo, że, wprowadzając takie rozróżnienie, ustawodawca dokonał dyskryminacji osób ubogich w zakresie dostępu do „(...) normalnej procedury sądowej przed dwoma niezawisłymi instancjami sądu” (pismo procesowe, s. 4).

W piśmie procesowym z dnia 30 listopada 2017 r. Skarżąca zauważyła ponadto, że referendarz sądowy, odmawiając ustanowienia pełnomocnika z urzędu do wniesienia skargi konstytucyjnej, działał na podstawie art. 123 § 2 k.p.c., który to przepis, przyznający referendarzom sądowym prawo do orzekania w sprawie ustanowienia pełnomocnika z urzędu, narusza w szczególności art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Zdaniem Skarżącej, referendarz sądowy, korzystając z przyznanego art. 123 § 2 k.p.c. uprawnienia, dokonuje bowiem czynności z

zakresu wymiaru sprawiedliwości, które zastrzeżone są wyłącznie dla sądu. Dlatego też – w ocenie Skarżącej – udział referendarza w orzekaniu „na prawach sądu I instancji” stanowi naruszenie prawa do rozpoznania sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd. Skarżąca zwróciła też uwagę, że sąd rozpoznający skargę na postanowienie referendarza sądowego działał, na podstawie art. 398²³ § 2 zdanie drugie k.p.c., jako sąd II instancji. W ten sposób – w ocenie Skarżącej – naruszona została konstytucyjna zasada dwuinstancyjności rozumiana jako prawo do rozpoznania środka odwoławczego przez sąd nadrzędny nad sądem, który wydał orzeczenie w I instancji.

Uzasadniając naruszenie pozostałych – wskazanych w *petitum* skargi – wzorców Skarżąca podniosła zaś, że „Konstytucja jednoznacznie wskazuje w art. 10 ust. 2, iż wymiar sprawiedliwości w jakiegokolwiek formie sprawują wyłącznie sądy i trybunały. Brak jest w art. 10 ust. 2 Konstytucji jakiegokolwiek dyspozycji ustrojodawcy aby w jakiegokolwiek części lub formie uprawnienia te przekazać na rzecz pracowników sądowych lub innych osób nie mających cech niezawisłego i bezstronnego sądu, o którym mowa w art. 45 ust. 1 Konstytucji. (...) Zaskarżone normy prawne naruszają więc dyspozycję art. 10 ust. 2 Konstytucji oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji także, a wręcz szczególnie w zakresie roszczenia o sporządzenie skargi konstytucyjnej, w której obowiązuje przymus adwokacki. Z tych względów zaskarżone normy prawne niezgodne są z art. 190 ust. 5 Konstytucji w związku z zasadami państwa prawa oraz prawem do rozpoznania sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd, którym nie są urzędnicy sądowi zatrudnieni w oparciu o umowy o pracę przez Ministerstwo Sprawiedliwości i nie mający mianowania Prezydenta RP do orzekania jako sąd” (pismo procesowe, s. 3-4). W opinii Skarżącej, „[k]westia ustanowienia pełnomocnika z urzędu celem dokonania czynności procesowej, a w szczególności wniesienia skargi konstytucyjnej – nie spełnia żadnego z kryteriów art. 31 ust. 3 Konstytucji, dla których to kryteriów można by było pozbawić kogokolwiek prawa do rozpoznania sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd. Z tych względów

zaskarżone normy prawne ograniczające prawo do bezstronnego wymiaru sprawiedliwości – są niezgodne z art. 31 ust. 3 Konstytucji” (pismo procesowe, s. 5).

Przypomnieć należy, że – zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego – badanie, czy nie zachodzi któraś z ujemnych przesłanek wydania wyroku, skutkująca obligatoryjnym umorzeniem postępowania, jest konieczne na każdym etapie postępowania, aż do wydania orzeczenia w sprawie (zob. postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia: 6 grudnia 2017 r., sygn. SK 20/17, OTK ZU seria A/2017, poz. 81; 5 grudnia 2018 r., sygn. SK 25/17, OTK ZU seria A/2018, poz. 76 oraz 20 lutego 2019 r., sygn. SK 30/17, OTK ZU seria A/2019, poz. 8).

Przed przystąpieniem do oceny konstytucyjności zaskarżonych w niniejszej sprawie unormowań niezbędne jest zatem ustalenie, czy nie zachodzą przeszkody formalne uniemożliwiające merytoryczne rozpoznanie sprawy.

Pierwszą kwestią, którą należy rozstrzygnąć, jest dopuszczalność badania przez Trybunał Konstytucyjny zakwestionowanych przez Skarżącą unormowań. Analizując zaskarżone przepisy, wskazać bowiem należy, iż art. 123 § 2 k.p.c. obowiązuje w obecnym kształcie od dnia 20 marca 2007 r., jednakże art. 398²³ k.p.c. został zmieniony po wystąpieniu przez Skarżącą do Trybunału Konstytucyjnego. W obecnym brzmieniu tego przepisu orzekanie przez sąd rejonowy jako sąd II instancji w sprawie skarg na postanowienia referendarzy unormowane zostało w art. 328²³ § 3 zdanie pierwsze k.p.c. Kontrola art. 398²³ § 2 zdanie drugie k.p.c. w brzmieniu obowiązującym do 6 listopada 2019 r. (czyli do czasu wprowadzenia wskazanej powyżej zmiany tego unormowania) mogłaby być jednak dopuszczalna z uwagi na fakt, że problem konstytucyjny, podniesiony w związku z brzmieniem tego przepisu, nie uległ w praktyce dezaktualizacji. Kwestionowana regulacja dotyczy bowiem nadal materialnie obowiązujących –

choć na podstawie innej jednostki redakcyjnej – zasad korzystania z konstytucyjnie chronionego prawa do sądu (tak też Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 20 listopada 2019 r. o sygn. SK 6/18, OTK ZU seria A/2019, poz. 62).

Drugą kwestią, która wymaga rozstrzygnięcia, jest dopuszczalność badania przez Trybunał Konstytucyjny zaskarżonych unormowań w aspekcie wszystkich – przywołanych przez Skarżącą w *petitum* skargi – wzorców kontroli konstytucyjnej.

Skarga konstytucyjna stanowi bowiem kwalifikowany środek ochrony konstytucyjnych wolności i praw, którego dopuszczalność warunkowana jest uprzednim spełnieniem przesłanek wynikających z art. 79 ust. 1 Konstytucji RP, które doprecyzowane zostały w art. 53 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (t.j.: Dz. U. z 2019 r., poz. 2393; dalej: ustawa o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym lub ustawa otpTK).

Zgodnie z art. 53 ust. 1 pkt 2 ustawy otpTK, na skarżącym ciąży obowiązek wskazania naruszonego prawa lub wolności oraz określenia sposobu, w jaki do tego naruszenia doszło. W myśl zaś art. 53 ust. 1 pkt 3 ustawy otpTK, skarga powinna zawierać uzasadnienie zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego ze wskazaną konstytucyjną wolnością lub prawem skarżącego, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie.

Konieczność precyzyjnego określenia przez skarżącego naruszonych praw lub wolności i niedopuszczalność precyzowania przez Trybunał zarzutów niekonstytucyjności wynika ponadto z treści art. 67 ust. 1 ustawy otpTK, w myśl którego Trybunał, orzekając, jest związany zakresem zaskarżenia. Skarżący zobowiązany jest zatem przedstawić konkretne i przekonujące argumenty świadczące o niekonstytucyjności zakwestionowanej przez niego regulacji. Nie jest rolą Trybunału Konstytucyjnego zastępowanie skarżącego w

realizacji tego obowiązku, Trybunał nie może bowiem podejmować ani prowadzić spraw z urzędu.

W niniejszej sprawie Skarżąca upatruje naruszenia przez zaskarżone unormowania między innymi art. 32 ust. 2 Konstytucji RP, z którym wskazała związkowo art. 45 ust. 1 Konstytucji. Uzasadniając zarzuty skargi, Skarżąca przedstawiła jednakże jedynie argumenty wskazujące na naruszenie przez zakwestionowane przepisy zasady równego dostępu do sądu, a więc art. 45 ust. 1 w zw. z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP. Nie przedstawiła natomiast uzasadnienia zarzutu naruszenia przez zaskarżone regulacje zasady niedyskryminacji, o której mowa w art. 32 ust. 2 Konstytucji RP. Nie przedstawienie takiego uzasadnienia skutkowało zaś w dotychczasowym orzecznictwie trybunalskim umorzeniem postępowania (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 grudnia 2013 r., sygn. P 40/12, OTK ZU nr 9/A/2013, poz. 133 oraz postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 listopada 2009 r., sygn. SK 45/08, OTK ZU nr 10/A/2009, poz. 155).

Kolejnym przepisem konstytucyjnym wynikającym z *petitum* skargi, który wymaga analizy, jest art. 2 Konstytucji RP. W odniesieniu do tego wzorca kontroli przypomnieć bowiem należy, że w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego i w literaturze przedmiotu dominuje pogląd, iż art. 2 Konstytucji RP stanowi wzorzec mało wyraźny, o zamazanych konturach (tak S. Wronkowska, *Klauzula państwa prawnego*, [w:] *Podstawowe problemy stosowania Konstytucji RP*, red. A. Preisner, T. Zalasieński, Wrocław 2005, s. 22), i dlatego powinien być traktowany jako podstawa niesamodzielna i pośrednia praw podmiotowych jednostki, oraz że można go powoływać zasadniczo tylko wtedy, gdy, zdaniem skarżącego, nastąpiło naruszenie jednej ze szczegółowych zasad pochodnych wywodzonych z tego przepisu (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2003 r., sygn. K 34/02, OTK ZU nr 4/A/2003, poz. 30). Trybunał Konstytucyjny dopuszczał więc odwoływanie się do zasad wyrażonych w art. 2 Konstytucji RP dla uzupełnienia lub wzmocnienia

argumentacji dotyczącej naruszenia praw i wolności statuowanych w innym przepisie konstytucyjnym – wówczas przepis art. 2 Konstytucji pełnił funkcję pomocniczego wzorca kontroli występującego w powiązaniu z przepisem określającym konkretne prawo skarżącego (zob. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z dnia: 6 lutego 2002 r., sygn. SK 11/01, OTK ZU nr 1/A/2002, poz. 2; 10 lipca 2007 r., sygn. SK 50/06, *op. cit.*). W niniejszej sprawie Skarżąca wskazała – co prawda – art. 2 Konstytucji RP jako wzorzec pomocniczy przy art. 45 ust. 1 Konstytucji RP (także przy art. 190 ust. 5 Konstytucji), jednakże w uzasadnieniu skargi zabrakło określenia, która z zasad pochodnych, wywodzonych z art. 2 Konstytucji RP, została naruszona i w jaki sposób doszło do tego naruszenia.

Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał też, że wzorcami kontroli w postępowaniu wszczętym skargą konstytucyjną mogą być zasadniczo tylko te przepisy Konstytucji RP, które statuują określone prawa lub wolności, i że właściwego wzorca kontroli nie stanowią w tym wypadku normy ogólne, określające zasady ustrojowe, adresowane do ustawodawcy i narzucające mu pewien sposób regulowania poszczególnych dziedzin życia społecznego (zob. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z dnia: 10 lipca 2007 r., sygn. SK 50/06, OTK ZU nr 7/A/2007, poz. 75; 6 października 2004 r., sygn. SK 23/02, OTK ZU nr 9/A/2004, poz. 89). W tym kontekście, wzorca kontroli w trybie skargi konstytucyjnej nie może stanowić, przywołany przez Skarżącą, art. 10 ust. 2 Konstytucji RP, który wyraża zasadę ustrojową. Takim wzorcem kontroli nie może być także, wskazany w *petitum* skargi, art. 190 ust. 5 Konstytucji RP, określający sposób „zapadalności” orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego.

Skarżąca, jako samodzielny wzorzec kontroli, przywołała także art. 31 ust. 3 zdanie ostatnie Konstytucji RP. Ów wzorzec nie został jednakże powiązany z konkretnym prawem podmiotowym Skarżącej, którego istotę naruszyłyby zakwestionowane przepisy. Ponadto Skarżąca także i tu nie uzasadniła, w jaki sposób doszło do naruszenia istoty Jej praw konstytucyjnych.

Reasumując powyższe, uznać należy, że badanie zgodności art. 123 § 2 oraz art. 398²³ § 2 zdanie drugie k.p.c. (w brzmieniu tego ostatniego przepisu obowiązującym do dnia 6 listopada 2019 r.) z art. 10 ust. 2, art. 31 ust. 3 zdanie ostatnie, art. 32 ust. 2 w zw. z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w zw. z art. 2, art. 45 ust. 1 w zw. z art. 190 ust. 5, art. 190 ust. 5, art. 190 ust. 5 w zw. z art. 2 oraz art. 190 ust. 5 w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP podlega umorzeniu – na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym – ze względu na niedopuszczalność wydania orzeczenia.

Zakwestionowane przepisy art. 123 § 2 oraz 398²³ § 2 zdanie drugie k.p.c. mogłyby zatem podlegać kontroli Trybunału Konstytucyjnego jedynie pod kątem badania zgodności z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

Należy jednak przypomnieć, że w dniu 20 listopada 2019 r. Trybunał Konstytucyjny wydał wyrok w sprawie o sygn. SK 6/18 ze skargi Skarżącej, w którym orzekł między innymi, iż art. 123 § 2 k.p.c., w zakresie, w jakim przyznaje referendarzowi sądowemu prawo do orzekania w sprawie ustanowienia pełnomocnika z urzędu w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, jest zgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz że art. 398²³ § 2 zdanie drugie k.p.c., w brzmieniu obowiązującym do 6 listopada 2019 r., w zakresie, w jakim wskazuje, że sąd rozpoznający skargę na postanowienie referendarza sądowego o odmowie ustanowienia adwokata lub radcy prawnego w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym działa jako sąd drugiej instancji, jest zgodny z art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji (*op. cit.*).

Wskazać wobec tego należy, że Trybunał Konstytucyjny wyjaśniał wielokrotnie, iż przesłanką umorzenia postępowania, z uwagi na niedopuszczalność wydania orzeczenia, jest powaga rzeczy osądzonej – *res iudicata* (zob. postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 listopada

2009 r., sygn. SK 45/08, *op. cit.* i orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego tam przywołane). O przesłance tej można mówić wówczas, gdy zachodzi tożsamość zarówno podmiotowa, jak i przedmiotowa sprawy. W niniejszej sprawie pewną przeszkodą do przyjęcia, że zachodzi przesłanka *res iudicata*, jest fakt przywołania przez Skarżącą nowych wzorców kontroli, w sytuacji gdy w wyroku z dnia 20 listopada 2019 r. o sygn. SK 6/18 Trybunał orzekł o zgodności zakwestionowanych przez Skarżącą przepisów z art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji RP. W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego powtarzana jest jednak teza, iż „(...) uprzednie rozpoznanie sprawy konstytucyjności określonego przepisu prawnego z punktu widzenia tych samych zarzutów nie może być uznane za prawnie obojętne. Instytucją, jaką w celu zapewnienia stabilizacji sytuacji powstałych w wyniku ostatecznego orzeczenia jako formalnie prawomocnego, wykształciło ono w orzecznictwie TK i doktrynie prawnej, jest zasada *ne bis in idem*, rozumiana w postępowaniu przed Trybunałem z uwzględnieniem specyfiki tego postępowania (...). Ma ona zastosowanie, jeżeli te same przepisy zostały już wcześniej zakwestionowane w oparciu o te same zarzuty. W takim wypadku Trybunał Konstytucyjny umarza postępowanie ze względu na zbędność wydania wyroku (...)” (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2017 r., sygn. K 10/15, seria A/2017, poz. 31, zob. też – orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego tam przywołane).

Mając zatem na uwadze fakt, że w wyroku z dnia 20 listopada 2019 r. o sygn. SK 6/18 Trybunał Konstytucyjny rozpoznał już jednoznacznie zarzuty Skarżącej kierowane wobec art. 123 § 2 i art. 398²³ § 2 zdanie drugie k.p.c. w zakresie dotyczącym przyznawania pomocy prawnej z urzędu w celu sporządzenia skargi konstytucyjnej i ocenił te przepisy jako zgodne z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, uznać należy, że procedowanie przez Trybunał Konstytucyjny w niniejszej sprawie w przedmiocie skargi konstytucyjnej, która oparta została na tych samych zarzutach, nie jest celowe, niezależnie od wcześniejszych ustaleń,

poczynionych w niniejszym stanowisku, dotyczących zasadności umorzenia postępowania w zakresie badania zgodności zaskarżonych regulacji z art. 10 ust. 2, art. 31 ust. 3 zdanie ostatnie, art. 32 ust. 2 w zw. z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w zw. z art. 2, art. 45 ust. 1 w zw. z art. 190 ust. 5, art. 190 ust. 5, art. 190 ust. 5 w zw. z art. 2 oraz art. 190 ust. 5 w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

Tym samym, postępowanie w zakresie badania zgodności art. 123 § 2 k.p.c. oraz art. 398²³ § 2 zdanie drugie k.p.c. (w brzmieniu tego ostatniego przepisu obowiązującym do dnia 6 listopada 2019 r.) z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP podlega umorzeniu – na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym – ze względu na zbędność wydania orzeczenia.

Mając na uwadze powyższe, wnoszę jak na wstępie.

z upoważnienia
Prokuratora Generalnego

Robert Hernand
Zastępca Prokuratora Generalnego